

Nationalspråksnämnden 30.10.2024 § 33

§ 33

Antecknande av delårsrapporten 1.1–30.6.2024 för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Rajahalme Ville

Beslutsförslag

Ekonomidirektör Rajahalme Ville

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna delårsrapporten 1.1–30.6.2024 för kännedom.

Behandling

Medlem Särs var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.19-18.22.

Medlem Ahde var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.28-18.35.

Ekonomidirektör Rajahalme avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 18.50.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Välståndsområdesfullmäktige godkände budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 på sitt sammanträde den 12 december 2023, § 70. Välståndsområdets budget grundar sig på välståndsområdesstrategin samt på servicestrategin och beslutet om räddningsväsendets servicenivå, vilka har härletts från välståndsområdesstrategin.

I delårsrapporten rapporteras hur strategins mål för fullmäktigeperioden har uppnåtts, hur driftsekonomin har utfallit per serviceområde, dessutom dock HUS som en egen helhet, samt hur investeringsdelen, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen har utfallit. Dessutom ges en bokslutsprognos. Eventuella behov att ändra budgeten presenteras också i första hand i samband med delårsrapporterna.

I samband med budgeten för 2024 fattades beslut om en helhet av ekonomiska balanseringsåtgärder, vars storlek är cirka 50 miljoner euro. Syftet med detta är att säkerställa att välståndsområdets tjänster kan ordnas på ett hållbart sätt med hänsyn till finansieringen enligt den nuvarande ekonomiplanen och på lång sikt.

Balansen i välståndsområdets ekonomi styrs på riksnivå enligt 115 § i lagen om välståndsområden (611/2021). Utifrån detta ska underskottet som uppstått under 2023 (cirka 120 miljoner euro) täckas före utgången av 2026. Om underskottet inte täcks inom den utsatta tiden kan det leda till att ett statligt utvärderingsförfarande inleds. I detta förfarande utvärderas välståndsområdets förmåga att klara av att ordna de tjänster

som föreskrivs i lagen, och vid behov genomförs välfärdsområdets anpassningsåtgärder under statlig ledning.

Utfallet av verksamheten och ekonomin 1.1–30.6.2023

Välfärdsområdesreformen trädde i kraft den 1 januari 2023. Välfärdsområdet håller på att övergå funktionellt från serviceproduktionens stabiliseringscentrerade fas till den så kallade nyttofasen. I denna fas ligger fokus på genomförandet av de servicereformer som ställts upp som mål för välfärdsområdesreformen, både på nationell nivå och i välfärdsområdets egen strategi.

Under de första sex månaderna har betoningen legat på att verkställa servicestrategin, utforma planen för nätverket av tjänster, genomföra budgeten och de balanseringsåtgärder som beslutats i samband med den på ett kontrollerat sätt, samt att precisera den ekonomiska situationsbilden med tanke på budgetberedningen 2025. Snabba framsteg har gjorts i utvecklingen av tjänsterna inom serviceproduktionen och den kommande planen för nätverket av tjänster kommer att konkretisera hur utvecklingsarbetet fortsätter under de kommande åren.

Nettoutgifterna för serviceproduktionen (=verksamhetsbidraget) för de första sex månaderna var 899 miljoner euro, vilket motsvarar 50,9 procent av hela årets budget. Verksamhetsintäkterna uppgick till 88 miljoner euro (53,7 procent av budgeten) och verksamhetskostnaderna uppgick till 987 miljoner euro (50,9 procent av budgeten). Statens finansiering med allmän täckning har under de första sex månaderna utfallit enligt förväntningarna och därmed uppgått till 885 miljoner euro (50,0 procent av budgeten).

Framgångar i verkställandet av ekonomins balanseringsåtgärder har uppnåtts till exempel i fråga om minskad användning av inhyrd arbetskraft. Även största delen av balanseringarna som baserar sig på beslutskriterier har genomförts enligt planerna. Det har förekommit förseningar i genomförandet av en del av åtgärderna och genomförandet av dessa har påskyndats under det andra kvartalet.

Bokslutsprognos för 2024

Välfärdsområdets bokslutsprognos för 2024 har utarbetats utgående från utfallsuppgifterna för de första sex månaderna. I möjligaste mån har uppgifterna berikats med utfallsuppgifter från juli. Underskottsprognosen för det innevarande året är 33,6 miljoner euro svagare än budgeterat, vilket innebär ett underskott på sammanlagt 37,4 miljoner euro. Försämringen av underskottsprognosen kan förklaras med köp av tjänster, där överskridningsprognoserna gäller särskilt den specialiserade sjukvården (29,4 miljoner euro). Även i välfärdsområdets egen produktion har köpen av boendeservice varit större än förväntat, vilket skapar överskridningstryck för resten av året.

Trots att välfärdsområdets resultatprognos har försämrats avsevärt, verkar det fortfarande realistiskt att täcka underskotten fram till slutet av 2026, vilket motsvarar den tidsram som fastställs i lagen om välfärdsområden. Vi måste fortsätta med de ekonomiska balanseringsåtgärderna som en del av arbetet med ekonomiplanen för 2025–2027, med fokus på strukturella åtgärder som sänker utgiftsnivån på lång sikt.

På grund av att underskotten i välfärdsområdena har ökat kommer justeringen i efterhand, som baserar sig på underskotten 2024 och som

riktas till finansieringen 2026, troligen att vara större än väntat, vilket delvis också gör det lättare att täcka underskottet inom den utsatta tiden.

Behörighet

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade den 1 oktober 2024 § 47 om justeringar av förvaltningsstadgan, där man till nationalspråksnämndens uppgifter fogade att dess uppgift i fortsättningen är att ge välfärdsområdesstyrelsen ett utlåtande om förslaget till välfärdsområdets budget och ekonomiplan och följa upp budgetutfallet för sitt eget uppgiftsområde. Nationalspråksnämnden avger dock redan nu ett utlåtande till välfärdsområdesstyrelsen om förslaget till välfärdsområdets budget och ekonomiplan, även om ändringarna i förvaltningsstadgan gällande nationalspråksnämndens uppgifter träder i kraft enligt välfärdsområdesfullmäktige beslut först den 1.12.2024. Därför bör nationalspråksnämnden också få delårsrapporten för perioden 1.1–30.6.2024 för kännedom.

Bilaga

1 Delårsrapport 1.1-30.6.2024

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria